

Skaidrojums par prasībām marķējumam

Ministru kabineta 2018. gada 18. decembra noteikumi Nr. 819 “Noteiktās grupās ietilpstošu pārtikas produktu reģistrācijas un valsts nodevas samaksas kārtība” paredz, ka, reģistrējot jaunu vai izdarot izmaiņas reģistrētam noteiktās grupās ietilpstošam pārtikas produktam, uzņēmumam Pārtikas un veterinārajā dienestā (turpmāk – PVD) ir jāiesniedz:

1. marķējuma teksta paraugu latviešu valodā (dokuments, piemēram, Word faila veidā, kurā ir ietverts teksts latviešu valodā);
2. marķējuma paraugu oriģinālvalodā vai iepakojuma oriģinālu vai fotokopiju (turpmāk – iepakojums).

PVD pirms lēmuma pieņemšanas par produkta reģistrāciju vai izmaiņu izdarīšanu reģistrā izvērtē gan marķējuma tekstu valsts valodā, gan arī marķējuma paraugu oriģinālvalodā, tostarp, tajā ietvertās ziņas, proti, preču zīmes, zīmolvārdus, attēlus vai simbolus, kas ir saistītas ar produktu vai attiecas uz to. Tāpat PVD izvērtē informācijas noformējumu, tās pieejamību un izvietojumu, kā arī norādīšanas secību.

PVD vērs uzmanību, ka marķējums ir teksti, ziņas, preču zīmes, zīmolvārdi, attēls vai simbols, kas ir saistīti ar pārtikas produktu, atrodas uz jebkura iepakojuma, dokumenta, uzraksta, etiķetes, aptveres vai uzlīmes, kura pievienota šādam produktam vai attiecas uz to.

Noteiktās grupās ietilpstoši pārtikas produkti mazumtirdzniecības tirgū var tikt piedāvāti **tikai kā fasēti pārtikas produkti**.

Fasēti pārtikas produkti ir jebkura atsevišķa vienība, kas ir gatava piegādei galapatērētājam un ēdināšanas iestādei. Tie sastāv no pārtikas produkta un iepakojuma, kurā tas ievietots, pirms to piedāvā pārdošanai. Iepakojums pārtikas produktu aptver pilnībā vai daļēji tā, ka saturu nevarētu mainīt citādi, kā vien atverot vai nomainot iepakojumu.

Attiecībā uz fasētu pārtiku obligāto informāciju par pārtiku norāda tieši uz iepakojuma vai tai pievienotās etiķetes. Obligāto pārtikas informāciju sniedz skaidri redzamā vietā tādā veidā, lai tā būtu viennozīmīgi saskatāma, skaidri salasāma un, attiecīgā gadījumā, neizdzēšama. Tā nav nekādā veidā paslēpta, nomaskēta, padarīta nesvariīgāka vai pārtraukta ar jebkādu citu rakstveida vai attēlu formā sniegtu informāciju vai jebkādiem citiem iestarpinājumiem.

Papildu prasības noformējumam:

Maisījumi zīdaiņiem un papildu ēdināšanas maisījumi zīdaiņiem	Marķējumu, noformējumu un reklāmas izstrādā tā, lai: 1. neveicinātu atteikšanos no ēdināšanas ar krūti; 2. izvairītos no jebkāda riska sajaukt maisījumu zīdaiņiem ar papildu ēdināšanas maisījumu zīdaiņiem un lai ļautu patērētājiem skaidri nošķirt šos maisījumus, jo īpaši attiecībā uz izmantoto tekstu, attēliem un krāsām. Terminu “humanizēts”, “maternalizēts”, “pielāgots” vai līdzīgu terminu izmantošana nav atļauta .
--	---

Maisījumi zīdaiņiem	Marķējumā, noformējumā un reklāmā neiekļauj ne zīdaiņu attēlus, ne citus attēlus vai uzrakstus, kas var idealizēt šādu maisījumu lietošanu.
Papildu ēdināšanas maisījumu zīdaiņiem	Marķējumā neiekļauj ne zīdaiņu attēlus, ne citus attēlus vai uzrakstus, kas var idealizēt šādu maisījumu lietošanu.
Īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētas pārtikas, kas izstrādāta zīdaiņu uztura vajadzību apmierināšanai	Marķējumā, noformējumā un reklāmā: 1. neietver zīdaiņu attēlus vai citus attēlus, vai tekstu, kas varētu idealizēt produkta lietošanu; 2. ir atļauti grafiski attēli produkta vieglai identificēšanai un produkta sagatavošanas metožu ilustrēšanai. Lai izvairītos no sajaukšanas riska, marķējumu, noformējumu un reklāmu izstrādā tā, lai patērētāji varētu nepārprotami atšķirt šādus produktus no maisījumiem zīdaiņiem un papildu ēdināšanas maisījumiem zīdaiņiem, jo īpaši attiecībā uz izmantoto tekstu, attēliem un krāsām.
Svara kontrolei paredzēti pilnīgi uztura aizstājēji	Marķējumā, noformējumā un reklāmā nemin, cik ātri vai par cik kilogramiem, lietojot šo produktu, var samazināt svaru.

PVD informē, ka atkarībā no plānotā iepakojuma izgatavošanas veida, atšķirsies tas, kādi dokumenti ir obligāti iesniedzami PVD (sīkāk skat. informāciju tabulā).

Latvijā ražotajiem produktiem	
Atbilstoši Valsts valodas likuma 21. panta otrajai daļai – Latvijā ražoto preču etiķetēs un marķējumā ietvertajai informācijai, lietošanas instrukcijām, uzrakstiem uz saražotās produkcijas, tās iesaiņojuma vai konteinera jābūt valsts valodā. Ja līdztekus valsts valodai lietota arī svešvaloda, tekstam valsts valodā ierādāma galvenā vieta, un formas vai satura ziņā tas nedrīkst būt mazāks vai šaurāks par tekstu svešvalodā.	
Iepakojuma risinājuma veidi.	Kāda informācija ir jāiesniedz?
Marķējums tikai latviešu valodā.	Iepakojums.
Marķējums vienā vai vairākās svešvalodās un latviešu valodā.	Iepakojums.
Ārpus Latvijas ražotajiem produktiem	
Atbilstoši Valsts valodas likuma 21. panta trešajai daļai – ikvienai importētai precei, kuras marķējumā, lietošanas instrukcijā, garantijas dokumentos vai tehniskajā pasē ietvertā informācija ir svešvalodā, pievienojams šīs informācijas tulkojums valsts valodā.	
Iepakojuma izplatītākie risinājuma veidi.	Kāda informācija ir jāiesniedz?
Marķējums ir svešvalodā, kuram paredzēts ir pievienot klāt informāciju latviešu valodā, piemēram, ar etiķetes palīdzību.	1. Iepakojums. 2. Apliecinājums, ka tiks pievienota etiķete, un tiks nodrošināts, ka tajā norādītā informācija latviešu valodā neatšķirsies no informācijas uz iepakojuma svešvalodā, un tā būs identiska ar PVD rīcībā nodoto informāciju par produkta marķējuma tekstu. 3. Iepakojums ar pievienotu etiķeti vai detalizēts skaidrojums par plānoto etiķetes izvietojumu (sniegts rakstiski vai shematiski).

	Visi gadījumi, kuros uzņēmums ir paredzējis svešvalodā ietvertas informācijas nenorādīšanu latviešu valodā, tiks vērtēti individuāli.
Marķējums vienā vai vairākās svešvalodās un latviešu valodā.	Iepakojums.
Marķējums vienā vai vairākās svešvalodās, ja tajā visa informācija tiks pilnībā aizstāta ar tekstu latviešu valodā, saglabājot sākotnējo dizainu.	1. Iepakojums (ar ietvertu tekstu vienā vai vairākās svešvalodās, kuru plānots aizstāt). 2. Apliecinājums, ka iepakojums tiks iesniegts PVD pēc tā sagatavošanas, un tiks nodrošināts, ka tajā norādītā informācija ir identiska ar PVD rīcībā nodoto informāciju par produkta marķējuma tekstu. Šajā apliecinājumā obligāti ir jānorāda laika periods, kurā uzņēmums apņemas iesniegt iepakojumu PVD.
Marķējums tikai latviešu valodā (jauns Latvijas tirgum sagatavots iepakojuma dizains).	Iepakojums.

Normatīvie akti, kuros ir noteiktas prasības attiecībā uz iepakojuma noformējumu:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 609/2013 (2013. gada 12. jūnijs) par zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētu pārtiku, īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētu pārtiku un par pilnīgiem uztura aizstājējiem svara kontrolei, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 92/52/EEK, Komisijas Direktīvas 96/8/EK, 1999/21/EK, 2006/125/EK un 2006/141/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/39/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 41/2009 un (EK) Nr. 953/2009

Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/127 (2015. gada 25. septembris), ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro maisījumiem zīdaiņiem un papildu ēdināšanas maisījumiem zīdaiņiem, un attiecībā uz informācijas prasībām saistībā ar zīdaiņu un mazu bērnu ēdināšanu papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013

Komisijas Deleģētā regula (ES) 2016/128 (2015. gada 25. septembris), ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētai pārtikai, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013

Komisijas Deleģētā regula (ES) 2017/1798 (2017. gada 2. jūnijs), ar ko attiecībā uz īpašām sastāva un informācijas prasībām, kuras piemēro svara kontrolei paredzētiem pilnīgiem uztura aizstājējiem, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 609/2013

Valsts valodas likums

Latvijas normatīvie akti ir pieejami – www.likumi.lv

Eiropas Savienības normatīvie akti ir pieejami – <https://eur-lex.europa.eu/>